

Katowice, dnia 07.07.2025 r.

WICEPREZYDENT MIASTA KATOWICE

Informacje na temat współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach z jednostkami oświatowymi na posiedzenie Komisji Edukacji, która odbędzie się 15 lipca 2025 roku o godzinie 13:00

1. Współpraca Terenowych Punktów Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach z jednostkami oświatowymi.

Pracownicy socjalni Terenowych Punktów Pomocy Społecznej nr 1 - 10 na bieżąco współpracują z jednostkami oświatowymi. Współpraca ukierunkowana jest na diagnozę problemów dziecka i jego rodziny, wypracowanie wspólnej strategii działań oraz bieżącą wymianę informacji w celu poprawy funkcjonowania dziecka w środowisku rodzinnym i rówieśniczym. Charakter i intensywność kontaktów z przedstawicielami oświaty w tym zakresie wynika z indywidualnych potrzeb tak dziecka jak i rodziny. W ramach stałej współpracy następuje wymiana informacji w sprawach indywidualnych – zasięganie opinii o funkcjonowaniu dzieci w środowisku szkolnym, przedszkolnym, kontaktów rodziców z tymi placówkami, zagrożeń, jakie mogą występować w środowisku rodzinnym. Pracownicy socjalni pozyskują opinie na temat funkcjonowania dzieci w ramach kontaktów osobistych, telefonicznych a w sprawach tego wymagających również pisemnie. Ze strony pracowników oświaty, pracownicy socjalni otrzymują także zgłoszenia dotyczące konieczności podjęcia działań w sytuacjach m.in:

- długotrwałej nieobecności dziecka w przedszkolu/szkole,
- braku współpracy ze strony rodzica ze szkołą,
- zaniedbaniach higienicznych dziecka (wszawica), ubraniach nieadekwatnych do pory roku,
- podejrzeniu występowania trudnej sytuacji rodziny, problemu przemocy wobec dziecka itp.

W przypadku stwierdzenia w rodzinie problemów związanych z niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą rodziców, demoralizacją nieletnich, w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej zwoływane są zespoły ds. pracy z rodziną z udziałem przedstawicieli oświaty bezpośrednio pracującymi z dziećmi i rodziną. Podczas zespołów szeroko omawiana jest sytuacja rodziny, ustalane są cele pracy oraz działania mające na celu poprawę sytuacji w danej rodzinie.

W przypadku występowania sygnałów mogących świadczyć o przemocy domowej, współpraca pracowników socjalnych z przedstawicielami oświaty w ramach Grup Diagnostyczno – Pomocowych ma kluczowe znaczenie dla dogłębnego zbadania i diagnozy sytuacji dziecka, planowanych kierunków pracy z rodziną i podejmowanych działań na rzecz dziecka w celu wyeliminowania i zapobiegania przemocy jak i łagodzenia jej skutków.

W dzielnicach: Szopienice i Dąbrówka Mała jest prowadzony program pogłębionej współpracy pracowników jednostek oświatowych z pracownikami jednostek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W ramach współpracy odbywają się regularne spotkania w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 3 ul. Grzegorzka 4 oraz Zespole Szkolno - Przedszkolnym Nr 12, ul. Wiosny Ludów 22.

2. Współpraca Świetlic i Klubów Specjalistycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach z jednostkami oświatowymi:

W ramach prowadzonej działalności w zakresie pracy z wychowankami oraz ich rodzinami Świetlice i Kluby Specjalistyczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

- na bieżąco, regularnie wymieniają informacje z pedagogami szkolnymi i psychologami na temat funkcjonowania wychowanków i rodzin objętych wsparciem, podejmują wspólne działania mające na celu poprawę funkcjonowania dzieci i ich rodzin ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji szkolnej dzieci (rozmowy co najmniej raz w miesiącu, w przypadku wychowanków z poważnymi problemami w zakresie edukacji szkolnej z większą częstotliwością);
- na bieżąco utrzymują stałe i regularne kontakty z wychowawcami klas oraz nauczycielami wychowanków na terenie szkół i przedszkoli, mając na celu wymianę informacji na temat sytuacji szkolnej wychowanków i ich funkcjonowania na terenie jednostek oświatowych;
- organizują interwencyjne spotkania z nauczycielami przedmiotowymi, mające na celu określenie braków szkolnych koniecznych do nadrobienia przez wychowanków, zakresu materiału, który wychowankowie muszą opanować np. do sprawdzianu, poprawy oceny semestralnej itp.;
- organizują interwencyjne spotkania z wychowawcami, pedagogami i innymi przedstawicielami jednostek oświatowych w sytuacjach kryzysowych np. zagrożenie nieuzyskaniem przez ucznia promocji do następnej klasy, problemy wychowawcze z uczniem, zgłaszane problemy rodzinne wychowanków itp. W spotkaniach tych nierzadko uczestniczą także rodzice ucznia oraz uczniowie;
- wspólnie z przedstawicielami jednostek oświatowych biorą udział w spotkaniach zespołów konsultacyjnych, zespołów ds. pracy z osobą/rodziną (prowadzonych w przypadku objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny), grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz w zespołach ds. interwencji w rodzinach;
- uczestniczą w imprezach organizowanych na terenie jednostek oświatowych tj. przedstawieniach, konkursach, turniejach, spotkaniach okolicznościowych, zajęciach tematycznych. W organizacji imprez korzystają z obiektów szkolnych tj. boiska, baseny, sale gimnastyczne. Podejmują wspólne lokalne inicjatywy;
- współpracują z pedagogami, psychologami, nauczycielami jednostek oświatowych w zakresie naboru do świetlic i klubów uczniów mających problemy w realizacji obowiązku szkolnego oraz u których na terenie szkoły obserwuje się symptomy zaburzeń zachowania, problemów w sytuacji rodzinnej;
- w poszczególnych dzielnicach uczestniczą w organizowanych na terenie szkół spotkaniach dla działających lokalnie w środowisku na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin instytucji;
- współpracują z jednostkami oświatowymi w zakresie zapewnienia właściwej realizacji dożywiania dzieci, którym przyznano pomoc w postaci opłacenia przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej posiłków w szkole czy przedszkolu, zarówno w okresie nauki szkolnej, jak i w okresie przerw od nauki.

3. Współpraca Zespołu ds. Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach z jednostkami oświatowymi.

Asystenci rodziny realizują intensywną pracę wychowawczo-socjalną z rodziną, ponadto współpracują m.in. z jednostkami oświatowymi (żłobkami, przedszkolami, szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i specjalistycznymi). Głównym celem realizowanej współpracy jest podejmowanie skutecznych działań na rzecz poprawy sytuacji rodziny w celu jej wsparcia oraz zwiększenia możliwości rodziców w zakresie sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem/dziećmi. Inicjowanie współpracy przez asystenta rodziny odbywa się poprzez kontakt telefoniczny oraz indywidualny z przedstawicielami danej jednostki oświatowej (np. wychowawcą, pedagogiem, psychologiem) celem omówienia sytuacji edukacyjnej dziecka oraz lepszego wglądu w sytuację rodziny. Ponadto specjaliści wymieniają się informacjami w trakcie zespołu ds. pracy z osobą/rodziną odbywających się z częstotliwością nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy (formuła spotkań prowadzona dla każdej rodziny objętej usługą asystenta rodziny), podczas którego szczegółowo omawiana jest sytuacja rodziny. Jednocześnie wszyscy członkowie zespołu wspólnie wyznaczają kierunki dalszej pracy z osobą/rodziną.

Mając na uwadze troskę o dobro rodziny, na bazie posiadanych informacji, specjaliści wdrażają rozwiązania, które nakierowane są na zwiększenie kompetencji rodziny, tak aby mogła sobie poradzić samodzielnie z rozwiązaniem problemów, z którymi się boryka, niezależnie od sytuacji, w której się znajduje. Dzięki ścisłej współpracy pomiędzy specjalistami oraz zróżnicowanym metodom oddziaływania, pomoc jest precyzyjnie/indywidualnie dopasowana do potrzeb rodziny na każdym etapie jej funkcjonowania. Przedstawiciele podmiotów pracujących z rodziną dzielą się odpowiedzialnością za wykonanie działań, co z kolei pozwala optymalnie wykorzystać dostępne zasoby na rzecz poprawy sytuacji rodziny. Ponadto podejmowanie wspólnych

Działania z przedstawicielami placówek oświatowych pomaga w uzyskaniu skuteczniejszych rezultatów niż każda ze stron mogłaby osiągnąć działając samodzielnie. Jednocześnie należy podkreślić, że asystent rodziny na prośbę rodzica nadal towarzyszy/wspiera klientów podczas spotkań w ww. jednostkach, co ma bezpośrednie przełożenie m.in. na zniwelowanie obaw, szczególnie u młodych rodziców i wypracowanie regularnej współpracy na linii rodzic – jednostka oświatowa.

4. Współpraca Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach z jednostkami oświatowymi.

Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny regularnie współpracuje z jednostkami oświatowymi. W ramach swojej działalności koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pozostają w bieżącym kontakcie zarówno osobistym jak i telefonicznym z wychowawcami, pedagogami czy psychologami szkolnymi, którzy w ramach pracy oświatowej pod swoją opieką mają małoletnie dzieci pozostające w rodzinach zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę.

W przypadku rodzin zastępczych, w których zdiagnozowane zostały trudności pracownicy Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny regularnie spotykają się z przedstawicielami instytucji oświatowych i ustalają wspólny plan działania na rzecz dziecka i rodziny. W trakcie współpracy z pełnoletnimi wychowankami pozostającymi w rodzinach zastępczych oraz usamodzielnianymi wychowankami kontynuującymi naukę koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej kontaktują się z jednostkami oświatowymi celem ustalenia frekwencji na zajęciach oraz monitorowania ich procesu edukacyjnego.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w ramach swojej pracy współpracują także z poradniami pedagogiczno-psychologicznymi na terenie miasta Katowice. Motywują rodziny zastępcze do kontaktu z ww. poradniami, w celu uzyskania na przykład diagnozy rozwoju psychofizycznego dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego, a także do zdiagnozowania innych problemów dziecka i uzyskania zaleceń do pracy z nim.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami zawartymi w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka, w tym celu koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wysyłają do placówek oświatowych pisma z prośbą o opinię dotyczącą ucznia wraz z uwzględnieniem informacji dotyczących funkcjonowania dziecka w grupie rówieśniczej oraz osiągniętych przez niego wyników w nauce. Ponadto przedstawiciele szkoły i przedszkola tj. pedagodzy i psychologowie są każdorazowo zapraszani na posiedzenia w sprawie oceny sytuacji dziecka i zasadności jego dalszego pobytu w pieczy zastępczej. Podczas posiedzeń koordynator rodzinnej pieczy zastępczej wraz z zaproszonymi gośćmi omawia bieżącą sytuację dziecka.

Pracownicy Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny uczestniczą także w spotkaniach dotyczących dziecka na terenie szkół, przedszkoli. Współpraca ma miejsce także w ramach innych spotkań poświęconych rodzinom i dzieciom (m.in. Zespoły ds. Pracy z Rodziną, Grupy diagnostyczno -pomocowe – w przypadku rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”).

Ponadto pracownicy Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny regularnie uczestniczą w spotkaniach grupy w/s współpracy placówek i instytucji wspierających w dzielnicy Dąbrówka Mała, oraz w spotkaniach zespołu ds. interwencji w rodzinie w dzielnicy Szopienice.

5. Współpraca Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z jednostkami oświatowymi.

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej współpracują z jednostkami oświatowymi tj.:

- szkołami,
- przedszkolami,
- żłobkami,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- Specjalistyczną Poradnią Rodinną

w formie konsultacji osobistych i telefonicznych w zakresie planowania pomocy rodzinom i dzieciom w sytuacjach kryzysowych i w związku z doznawaniem przemocy domowej.

Jednostki oświatowe kierują dzieci, młodzież, rodziny do Ośrodka po pomoc psychologiczną, prawną i schronienie.

W przypadku występowania kryzysu związanego z przemocą domową pracownicy współpracują z przedstawicielami Oświaty w ramach Grup diagnostyczno - pomocowych, diagnozując wspólnie sytuację rodziny i dziecka oraz uzgadniając kierunki pracy i podział zadań. Większość działań związanych jest z ochroną dziecka krzywdzonego lub pomocy rodzinie i dziecku, także w sytuacji konfliktu okołorozwodowego, przemocy rówieśniczej.

Współpraca pomiędzy instytucjami odbywa się w oparciu o wypracowane standardy ochrony małoletnich.

6. Współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej z jednostkami oświatowymi.

Zespół Interdyscyplinarny współpracuje z jednostkami oświatowymi w ramach rozwiązywania problemu przemocy domowej. Współpraca ta obejmuje:

- współpracę z przedstawicielami oświaty, którzy są członkami Zespołu, celem ustalania zasad współpracy Zespołu z Oświatą,
- wymianę informacji dotyczących sytuacji dziecka i rodziny w granicach przepisów prawa, szczególnie w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- pedagodzy i psycholodzy szkolni konsultują sposób postępowania w przypadkach kryzysowych z uczniami w szkole np. tendencje samobójcze ucznia, przemoc domowa itp.,

Ponadto szeroki zakres współpracy ma miejsce w ramach tzw. Grup diagnostyczno-pomocowych w przypadku uruchomienia procedury „Niebieskie Karty”.

7. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie zapewnienia posiłków dla dzieci w jednostkach oświatowych.

Dożywianie jest organizowane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 oraz w ramach gminnego programu ośłonowego w zakresie dożywiania na lata 2024-2028. Zgodnie z zasadami ww. programów, pomocą objęte są dzieci, z rodzin których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego wskazanego w ustawie o pomocy społecznej. W przypadku szkół pomoc udzielana jest w formie obiadu, natomiast w przypadku przedszkoli finansowane są dodatkowo także śniadania i podwieczorki. W uzasadnionych przypadkach zachodzi również możliwość udzielania pomocy dla dzieci z rodzin których dochód przekroczył wysokość 200% kryterium. Pomoc ta jest udzielana na podstawie decyzji administracyjnej, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jednocześnie, w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest doraźne objęcie pomocą dziecka, które wyraża chęć zjedzenia posiłku, w formie jednego gorącego posiłku (obiadu). Pomoc ta udzielana jest na podstawie informacji Dyrektora szkoły lub przedszkola, bez konieczności ustalania sytuacji rodziny i wydawania decyzji administracyjnej w tym zakresie.

W roku 2024 z pomocy w formie dożywiania skorzystało 1815 dzieci w tym: 667 dzieci przedszkolnych i 1237 w szkołach (różnica 89 dzieci wynika z migracji dzieci z przedszkola do szkoły podstawowej). Na ten cel wydatkowano łączną kwotę 3 305 242,96 zł. 35 uczniów skorzystało z posiłków bez konieczności przeprowadzenia wywiadu, na łączną kwotę 22 885,94 zł.

W roku 2024 w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, zachodziła także konieczność udzielania pomocy w formie dożywiania organizowanego w jednostkach oświatowych dla dzieci przybyłych do Polski z terenu objętego konfliktem. Dzieci mogły skorzystać doraźnie z pomocy w formie obiadu przez okres dwumiesięczny, na podstawie wniosku, bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej i niezależnie od kryterium dochodowego. W przypadku trudnej sytuacji finansowej rodziny, pomoc mogła być kontynuowana także po zakończeniu tego okresu. Dzieciom uczęszczającym do przedszkola, po spełnieniu kryterium dochodowego, pomoc udzielana była także w formie śniadania i podwieczorku. Pomocą tą objęto łącznie 215 dzieci, na kwotę 185 051,69 zł.

W roku 2025 wszystkie omówione formy pomocy są kontynuowane.

8. Współpraca z jednostkami oświatowymi w ramach realizowanych na terenie poszczególnych dzielnic miasta programów aktywności lokalnej i centrów społecznościowych.

Współpraca ze społecznością lokalną jest kluczowa dla budowania silnych, zintegrowanych i rozwijających się społeczności. Pozwala na skuteczne rozwiązywanie problemów, wykorzystywanie potencjału lokalnego i budowanie lepszej przyszłości dla mieszkańców.

„Program Aktywności Lokalnej Wetnowiec-Józefowiec i Dąb. W stronę sprawiedliwej transformacji”

Współpraca z:

- XIV Liceum Ogólnokształcącym im. mjr Henryka Sucharskiego w Katowicach w zakresie realizowania spotkań i warsztatów tematycznych w ramach Dzielnicowego Klubu Spotkań Sąsiedzkich oraz w zakresie realizowania inicjatyw lokalnych w ramach Dzielnicowej Akademii Aktywnego Mieszkańca,
- Szkołą Podstawową nr 19 w Katowicach w zakresie realizowania inicjatyw lokalnych w ramach Dzielnicowej Akademii Aktywnego Mieszkańca,
- Przedszkolem nr 82 im. Dzieci z Leszczynowej Górki w zakresie realizowania inicjatyw lokalnych w ramach Dzielnicowej Akademii Aktywnego Mieszkańca,
- Przedszkolem nr 73 im. Misia Uszatka w zakresie realizowania inicjatyw lokalnych w ramach Dzielnicowej Akademii Aktywnego Mieszkańca.

„Bogucice – moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji”

Współpraca z:

- Przedszkolem nr 22 ul. Kopalniana w zakresie realizacji działań na rzecz grupy przedszkolnej, realizacja inicjatywy lokalnej „Międzypokoleniowe spotkania z tradycją śląską”,
- Zespołem Szkolno- Przedszkolnym nr 4 mieszczącym się przy ul. Wróblewskiego 42 - włączenie się w działania szkoły, udział w pikniku szkolnym realizując podczas trwania warsztat decoupage na szkłe,
- Korczakowskim Liceum Ogólnokształcącym mieszczącym się przy ul. Katowickiej 27 - udział w aktywnościach tj. m.in. zajęcia z pierwszej pomocy, warsztaty malowania tuszami alkoholowymi na porcelanie.

„Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji”

Współpraca z:

- Szkołą Podstawową nr 44 im. Marii Skłodowskiej-Curie w zakresie realizacji warsztatów edukacyjnych oraz rękodzielniczych dla uczniów klas I-III,
- VI Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Długosza w Katowicach w zakresie realizacji warsztatów edukacyjnych, rękodzielniczych oraz inicjatyw lokalnych,
- Zespołem Szkół Gastronomicznych im. Gustawa Morcinka w Katowicach w zakresie realizacji planowania i organizacji inicjatyw lokalnych.

„Centrum Społecznościowe Nasze Załęże. W stronę sprawiedliwej transformacji”

Współpraca z:

- Szkołą Podstawową nr 22 im. Juliusza Słowackiego w Katowicach-Załężu w zakresie realizacji spotkań i warsztatów tematycznych w ramach Dzielnicowego Klubu Spotkań Sąsiedzkich oraz w zakresie realizowania inicjatyw lokalnych w ramach Dzielnicowej Akademii Aktywnego Mieszkańca,
- Szkołą Podstawową nr 20 im. T. Rejtana w Katowicach-Załężu w zakresie realizacji spotkań i warsztatów tematycznych w ramach Dzielnicowego Klubu Spotkań Sąsiedzkich,
- Miejskim Przedszkolem nr 26 im. Mariana Mroza w Katowicach w zakresie realizacji spotkań i warsztatów tematycznych w ramach Dzielnicowego Klubu Spotkań Sąsiedzkich oraz w zakresie realizowania inicjatyw lokalnych w ramach Dzielnicowej Akademii Aktywnego Mieszkańca.

"Nowe Centrum Społecznościowe w Dąbrówce Małej. W stronę sprawiedliwej transformacji":

Współpraca z:

- Zespołem Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Katowicach - Przedszkole nr 58 – w zakresie realizacji warsztatów literacko-plastycznych oraz warsztatów z zachowania tożsamości regionalnej,
- Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 3 w Katowicach - Szkołą Podstawowa nr 47 im Józefa Lompy – w zakresie realizacji warsztatów plastycznych oraz rękodzielniczych,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach w zakresie realizacji warsztatów rękodzielniczych oraz integracyjnych międzypokoleniowych zajęć sportowych.

WICEPREZYDENT MIASTA KATOWICE

m.

Maciej Stachura

Do wiadomości:

1. Biuro Rady Miasta Katowice

